

Actieplan sport én bewegen in Hoogeveen 2009-2013

1. Aanleiding

Sinds het najaar van 2008 neemt de gemeente Hoogeveen deel aan de Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (hierna: Impuls NASB). De looptijd van deze impuls is vier jaar en eindigt medio 2012. In mei 2009 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten vanaf 2010 tevens deel te nemen aan de Impuls brede scholen, sport en cultuur (hierna: Impuls combinatiefuncties). Tegelijkertijd is besloten voor de periode 2009-2013 een uitvoeringsplan NASB en combinatiefuncties op en vast te stellen waarin o.a. is aangegeven waar combinatiefuncties worden weggezet, welke doelen en effecten worden beoogd en hoe gemeten wordt of gestelde doelen en effecten zijn gehaald. Op basis van een grondige evaluatie eind 2012/begin 2013 van zowel de Impuls NASB als de Impuls combinatiefuncties wordt beslist over voortzetting van de Impuls combinatiefuncties en bij voortzetting over de wijze van (structurele) dekking van de vereiste cofinanciering.

In dit actieplan wordt een integrale visie gegeven op sport én bewegen in Hoogeveen en doelstellingen geformuleerd. Daarna wordt aan de hand van een beschrijving van de huidige en gewenste situatie de te ondernemen acties aangegeven om tot de gewenste situatie te komen. Vervolgens wordt een aantal organisatorische en randvoorwaardelijke zaken beschreven. Op basis van dit meerjarig actieplan zullen er jaarlijks concrete actieprogramma's worden opgesteld. Hoewel het accent in dit actieplan duidelijk ligt op sport en bewegen, wordt hierin om twee redenen ook aandacht besteed aan cultuur. De eerste reden is, dat de Impuls combinatiefuncties verplicht om een deel (6%) van de combinatiefuncties in te zetten in de cultuursector. De andere reden is dat in het Plan van aanpak 'Kinderen en armoede' is opgenomen, dat er geëxperimenteerd zal worden met een activiteitenaanbod dat breder is dan sport en bewegen.

Het actieplan bevat de volgende hoofdstukken:

1. Aanleiding
2. Visie en doelstellingen sport én bewegen
3. Beschrijving situatie in 2009
4. Beschrijving gewenste situatie eind 2013
5. Te ondernemen acties om tot de gewenste situatie te komen
6. Wijze van evalueren, monitoren en houden van nul- en effectmetingen
7. Werkomgevingen, toewijzingscriteria, taken en werkgeverschap combinatiefuncties
8. Rollen van de diverse betrokken actoren
9. Beschikbare budgetten en aangegane verplichtingen
10. Actieprogramma 2009/2010
11. Voorstellen

2. Visie en doelstellingen sport én bewegen

Ook de gemeente Hoogeveen heeft te maken met een stijging van het aantal inwoners, dat kampt met vetzucht en bewegingsarmoede. Vandaar dat in de gemeentelijke programma's Ontspant en Zorgt hiervoor aandacht is. Binnen Hoogeveen Ontspant komt dit tot uiting in de kadernotitie 'Wat Hoogeveen beweegt', binnen Hoogeveen Zorgt in de beleidsnota 'Gezondheid komt niet vanzelf'.

In de Kadernotitie Sportbeleid 2008-2011 'Wat Hoogeveen beweegt' is de gemeentelijke missie op sport als volgt omschreven: *"Met het sportbeleid wil de gemeente Hoogeveen het groeiende overgewicht bij haar inwoners tegengaan en de bewegingsarmoede bestrijden."*

Daarbij is extra aandacht nodig voor de jeugd.” Als aanvulling op deze missie vermeldt de kadernotitie, dat de gemeente bewust kiest voor een projectmatige aanpak, omdat sport en beweging niet op zichzelf staat. Er zal worden gewerkt met brede, sterk actiegerichte programma's, waarin meerdere ambities samenkomen en elkaar versterken. Zo draagt het sportbeleid ook bij aan gemeentelijke doelstellingen in onderwijs, zorg en welzijn. Samen maakt sterker!

Voor de periode 2008-2011 is door het college van burgemeester en wethouders prioriteit gegeven aan de volgende actieprogramma's:

- Talentontwikkeling & Sport
- Maatschappelijke participatie & Sport
- Imago & Sport
- Professionalisering & Sport
- Accommodaties & Sport

Voor dit actieplan sport en bewegen zijn met name de programma's Talentontwikkeling & Sport, Maatschappelijke participatie & Sport en Professionalisering & Sport van belang. Uitwerking van deze programma's zal dan ook in dit plan plaatsvinden.

De inspanningen die worden gedaan om mensen in beweging te krijgen, kan ook een bijdrage leveren aan het behalen van doelstellingen die in andere gemeentelijke programma's vermeld staan. Hieronder volgt hiervan een opsomming.

<u>Programma:</u>	<u>Doelstellingen:</u>
ONTSPANT	<ul style="list-style-type: none">* Stimuleren van een actieve leefstijl d.m.v. een laagdrempelig en breed aanbod sport en bewegen* Bevorderen actieve cultuurdeelname door inwoners en vooral jongeren
ZORGT	<ul style="list-style-type: none">* Verbeteren van de gezondheid van alle Hoogeveense burgers, in het bijzonder van de risicogroepen jongeren, ouderen en sociaal kwetsbaren en zwakkeren* Bevorderen van participatie, zelfstandigheid en zelfredzaamheid van ouderen, gehandicapten, chronisch zieken, mensen met een psychische stoornis en minderheden
LEERT	<ul style="list-style-type: none">* Verkleinen van risico's bij opvoeden en opgroeien* Vergroten van onderwijstalenten
VEILIG	<ul style="list-style-type: none">* Verminderen van overlast door jongeren in wijken en dorpen* Meer onderling begrip tussen jeugd en omgeving
WERKT	<ul style="list-style-type: none">* Bevorderen van deelname aan de samenleving van kinderen die langdurig in een armoedesituatie verkeren en van mensen met alleen bijstand of AOW
WIJK-/DORPSGE- RICHT WERKEN	<ul style="list-style-type: none">* Vergroten van invloed van bewoners op hun woon- en leefomgeving en kantelen van aanbodgericht naar vraaggericht werken

In september 2008 heeft de gemeente Hoogeveen dus besloten deel te nemen aan de Impuls NASB. Deze rijksregeling beoogt de volgende doelen:

- Terugdringen van de bewegingsarmoede bij vooral de *te-weinig-actieve* burgers;
- Verminderen van overgewicht onder de Nederlandse bevolking;
- Terugdringen van andere gezondheidsproblemen als diabetes, hart- en vaatziekten en depressie;
- Realiseren van een meer beweegvriendelijke omgeving.

Vorenstaande landelijke doelstellingen zijn in de notitie ‘Gezond Hoogeveen’ vertaald naar de situatie in Hoogeveen. Afgesproken is dat het lokale bewegings- en gezondheidsbeleid in Hoogeveen zich met name richt op jongeren van 4 tot 19 jaar, volwassenen met een beperking en inactieve volwassenen met een lage sociaal-economische status.

Binnen het project ‘Gezond Hoogeveen’ zijn vier deelprojecten benoemd, die nauw met elkaar samenhangen. Het zijn de projecten:

- *Naschoolse vrijetijdsarrangementen*. Met deze activiteit wordt beoogd zoveel mogelijk kinderen en jongeren in aandachtsgebieden in aanraking te laten komen met sport, cultuur en andere hobbyactiviteiten, waardoor ze op termijn hier structureel actief in worden.
- *Kinderen met obesitas*. In dit deelproject worden activiteiten opgezet, gericht op voeding en beweging, waardoor kinderen (en ouders) zich bewust worden van hun ongezonde leefstijl en hier onder professionele begeleiding verandering in proberen te brengen. Binnen dit deelproject zijn de afgelopen tijd met subsidie van de gemeente al twee concrete activiteiten gestart. Dit zijn het project ‘Vet lekker ... lekker fit’, dat is gericht op de leeftijdsgroep 8-12 jarigen en wordt uitgevoerd door fysiotherapie De Leeuwerik en het project ‘Sport, voeding en overgewicht’, dat zich richt op de leeftijdsgroep 6-12 jarigen en wordt uitgevoerd door het Sportpaleis.
- *Communities in Beweging*. In dit deelproject worden groepen inwoners, die niet (snel) deelnemen aan het bestaande sportaanbod, in hun eigen netwerken benaderd en in vertrouwde omgeving plezier in en het nut van bewegen bijgebracht.
- *Revalidatie, sport en bewegen*. Dit deelproject heeft als doel een structureel netwerk te creëren tussen de diverse partners binnen de gezondheidszorg. Het resultaat dient te zijn, dat meer mensen met een beperking en/of chronische aandoening via de gezondheidszorg structureel in beweging te krijgen door een actieve(re) leefstijl.

Visie op sport én bewegen:

In aansluiting op de missie op sport en rekening houdend met de gestelde doelen op de diverse aanpalende beleidsterreinen, is de visie van de gemeente Hoogeveen op sport én bewegen als volgt te omschrijven:

“De gemeente Hoogeveen wil sport en bewegen voor (vrijwel) iedere inwoner mogelijk maken en stimuleren. Het uiteindelijke doel is, dat de inwoners van Hoogeveen voldoen aan tenminste het landelijk percentage van de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Extra aandacht wordt geschonken aan jeugd met overgewicht, jeugd uit arme gezinnen, ouderen en mensen met een beperking. Belemmeringen om te sporten en/of bewegen worden in kaart gebracht en zoveel mogelijk weggenomen. De samenwerking tussen aanbiedende partijen op het terrein van sport en bewegen wordt bevorderd. Sportverenigingen worden ondersteund om sterker en vitaler te worden dan wel een bredere maatschappelijke functie te vervullen. Gestreefd wordt naar zo goed mogelijk bewegingsonderwijs op scholen. Leerlingen van de groepen 3 t/m 8 van de basisscholen gaan kennismaken met zoveel mogelijk takken van sport.”

3. Beschrijving situatie in 2009

Ter uitvoering van het in het vorige hoofdstuk beschreven beleid is een aantal projecten en concrete activiteiten inmiddels gerealiseerd, nog in uitvoering of staan deze in de steigers.

Hierna volgt een opsomming:

- Sinds 2006 doet de gemeente Hoozevee mee aan de BOS-impuls. Binnen deze regeling worden er arrangementen ontwikkeld en uitgevoerd gericht op het oplossen van achterstanden ten aanzien van o.a. bewegen, leefgedrag, sociale integratie, onderwijs, opvoeding en normen en waarden. De projecten worden uitgevoerd in de wijken Krakeel, Zuid/Wolfsbos/Centrum en Nieuwlande. De BOS-impuls loopt tot en met 2009. De organisatie en uitvoering van de BOS-activiteiten is in handen gelegd van Stichting Welzijnswerk Hoozevee, die daarvoor een specifieke coördinator heeft aangesteld.
- Voor het aanstellen van een (parttime) professionele verenigingsmanager heeft een drietal sportverenigingen (hockeyclub HHC, volleybalvereniging Olhaco en voetbalvereniging De Weide) een éénmalige financiële bijdrage van de gemeente ontvangen.
- Aanstellen van een kwartiermaker verenigingsmanagement Bentinckspark, die als opdracht heeft gekregen om sportverenigingen die zijn gehuisvest op het sportpark Bentinckspark te ondersteunen bij het versterken van hun interne organisatie en aan het opzetten van een structuur voor verenigingsmanagement. Dit project is in juli 2009 afgerond. De resultaten zijn weergegeven in een eindrapportage, dat input vormt voor dit actieplan. Pilotproject Brede school & Sportprofessionalisering in samenwerking met RSG Wolfsbos en Sport Drenthe. Dit project is een aanvulling op het BOS-project, dat vooral aanslaat bij kinderen in de basisschoolleeftijd. Doel van het project is om het binnen- en buitenschoolse sportaanbod voor RSG Wolfsbos kwantitatief en kwalitatief te verbeteren. In dit project wordt samengewerkt met diverse sportverenigingen.
- Project 'Gezond Hoozevee'. Dit project is opgezet naar aanleiding van de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een rijksbijdrage in het kader van de impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB). Met dit project worden doelstellingen nagestreefd als terugdringen van bewegingsarmoede, verminderen van overgewicht, terugdringen van diabetes, hart- en vaatziekten en depressie en realiseren van een meer beweegvriendelijke omgeving. Het project, dat een looptijd heeft van 2008 t/m 2012, richt zich met name op 'zwakkere' doelgroepen.
- Naast de hiervoor vermelde projecten en activiteiten organiseert en/of coördineert de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie SportUnit al jaren achtereenvolgende allerlei sportstimulerende activiteiten, zoals sportkennismakingscursussen, skateclinics, schoolspordagen, avondwandelvierdaagse, Hoozevee Sport! en het koersbalkampioenschap.

BOS-impuls

Uit een tussenevaluatie van november 2008 van de BOS-projecten in de gemeente Hoozevee 'Biedt BOS meer kansen voor de jeugd?' blijkt het volgende:

- Het project lijkt op de goede weg. In elk BOS-gebied wordt hard gewerkt aan duurzame samenwerkingsverbanden en aan een gevarieerd vrijetijdsarrangement.
- Er is nog onvoldoende aandacht voor achterstanden.
- Na een moeizame start heeft de nieuwe projectleiding het project nieuw élan gegeven.
- De betrokkenheid van met name het onderwijs en de sportverenigingen kan beter.
- Er is (nog) beperkt zicht op de kwaliteit van de activiteiten en de daadwerkelijke samenwerking in de uitvoering.

In aangehaalde tussenevaluatie worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Maak een duidelijke keuze of de achterstanden van de jeugd bepalend zijn bij het verder opzetten van de activiteiten of verdient verdere uitbouw van gedragen, duurzaam activiteitsaanbod de prioriteit?
- Wees kritisch op de kwaliteit van het aanbod.
- Werk aan een actieve rol van het onderwijs.
- Zorg voor duidelijkheid over de toekomst van BOS.
- Bereik een groter aantal van de 12+-jeugd.
- Zorg voor een goede registratie van activiteiten en deelnemers en zorgvuldige verslaglegging van projecten.

Verenigingsmanagement

Uit de Eindrapportage verenigingsmanagement Bentinckspark blijkt, dat verenigingen op een goede manier nadenken over hun eigen positie en de toekomstige ontwikkelingen in het veld van sport en bewegen. Andere conclusies zijn, dat hoge prioriteit wordt gegeven aan samenwerking met het onderwijs en dat verenigingen open staan voor onderlinge samenwerking. Ondanks een positieve grondhouding geven verenigingen aan het moeilijk te vinden aan te sluiten op allerlei ontwikkelingen. De beperkte beschikbaarheid van vrijwilligers is daarvan de belangrijkste oorzaak. Aangehaalde eindrapportage sluit met de volgende aanbevelingen:

- Continueren van het verenigingsmanagement op het sportpark Bentinckspark.
- Versterken en uitbouwen van de samenwerking tussen de op Bentinckspark gehuisveste sportverenigingen en het onderwijs en tussen onderwijsinstelling onderling.
- Afstemmen van buitenschoolse activiteiten.

Onderwijs

Vrijwel alle onderwijsorganisaties in Hoogeveen onderschrijven het belang van sport en bewegen en maatschappelijke waarden die aan sport en bewegen worden toegekend. Zij gaan er hierbij vanuit dat sport en bewegen zowel op school als in een sportvereniging kwalitatief op hoog niveau dient te worden aangeboden, waarbij afstemming onderling tussen onderwijsorganisaties en sportverenigingen noodzakelijk is. Scholen moeten deze visie verwoorden en teruglaten komen in het jaarplan en samenwerkingsverbanden aangaan met andere organisaties op het gebied van sport en bewegen.

Binnen de Brede scholen die er in de gemeente zijn en komen is een rijk aanbod binnen en buiten de school van belang. Door verbindingen te leggen met organisaties die bij kunnen dragen aan de ontwikkeling van een kind, worden de kansen van kinderen vergroot. Dit kan worden versterkt door ook na schooltijd activiteiten op gebied van sport en cultuur aan te bieden. Combinatiefunctionarissen kunnen hier inhoudelijk en organisatorisch aan bijdragen.

Als vervolg op de werkgroep dagopvang, die door het onderwijs in het leven is geroepen om te voldoen aan de verplichting buitenschoolse opvang aan te bieden wanneer ouders dit willen, is met de provincie afgesproken een visie op 7 tot 7 te ontwikkelen. In het 7 tot 7 beleid moeten de uitgangspunten voor een rijk naschools activiteitsaanbod worden opgenomen. Hoewel er op dit gebied al veel gebeurt, kunnen de combinatiefuncties hier een extra impuls aan geven. Dit hangt uiteraard samen met het Brede school-beleid.

Maatschappelijke stages en participatiebanen

In toenemende mate wordt een beroep gedaan op gemeenten, onderwijs- en maatschappelijke instellingen om mee te werken dan wel uitvoering te geven aan rijksbeleid, bijv. ten aanzien

van maatschappelijke stages en participatiebanen. Bij de uitwerking van het beleid t.a.v. combinatiefuncties zal daar waar mogelijk en van belang verbindingen worden gelegd met deze onderwerpen. Wellicht kunnen door het maken van slimme combinaties organisatorische en financiële voordelen worden behaald.

Cultuur

De hoofddoelen van het (nieuwe) gemeentelijk cultuurbeleid corresponderen met de zogenaamde verbindende thema's, waarop in de huidige bestuursperiode het accent ligt. De cultuurdoelen zijn:

- Het bevorderen van de aantrekkelijkheid van stad en dorpen (woonkwaliteit).
- Maatschappelijke participatie en talentontwikkeling. Door inwoners en vooral jongeren uit alle sociale lagen en uit alle wijken en dorpen in aanraking te brengen met verschillende vormen van kunst en cultuur wordt een bijdrage geleverd aan hun persoonlijke, sociale en creatieve ontwikkeling. Hierbij ligt de nadruk op actieve cultuurdeelname.

Cultuureducatie is de laatste jaren verder uitgebouwd zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs. Cultuureducatie bestaat uit kunst, erfgoed en media. Alle culturele instellingen in Hoogeveen doen mee aan de activiteiten van cultuureducatie. Er is een goede samenwerking tussen deze instellingen onderling en tussen de instellingen en het onderwijs. De coördinatie van de netwerken cultuureducatie is gedelegeerd aan de bibliotheek.

Enige tijd geleden heeft Scala, Centrum voor de Kunsten het idee gelanceerd om tijdens en/of na schooltijd meer aan muziekonderwijs te gaan doen. Indien nut en noodzaak daarvan door de onderwijssector en de gemeente worden onderschreven, kunnen combinatiefuncties daar een prima coördinerende en uitvoerende rol in vervullen.

Plan van aanpak 'Kinderen in armoede'

In dit plan van aanpak is o.a. opgenomen, dat een gevarieerd en intensief activiteiten aanbod voor kinderen in achterstandswijken om verschillende redenen zeer gewenst is. Het stimuleert kinderen uit arme gezinnen om maatschappelijk te participeren. Het laat kinderen uit achterstandsgebieden kennis maken met andere leefwerelden, zoals sport en cultuur, en stimuleert daarmee hun persoonlijke ontwikkeling. Tenslotte stimuleert het kinderen uit achterstandsgebieden om meer te bewegen. Met name deze kinderen lopen risico op gezondheidsproblemen door overgewicht als gevolg van bewegingsarmoede en ongezonde voedingsgewoonten. Omdat het vragen van een toegangsprijs voor kinderactiviteiten arme gezinnen zal afschrikken gebruik te maken van het aanbod, wordt in het plan van aanpak voorgesteld om in een beperkt aantal wijken te experimenteren met een kosteloos naschools activiteiten aanbod. Het experiment moet onder meer inzicht geven in de behoefte aan de activiteiten, de deelname aan de activiteiten door kinderen uit kwetsbare milieus, de mate waarin de activiteiten leiden tot belangstelling voor activiteiten en verenigingen buiten de wijk, de mate waarin de activiteiten bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en de mate waarin de activiteiten leiden tot minder overlast.

4. Beschrijving gewenste situatie eind 2013

In dit hoofdstuk wordt de situatie beschreven, zoals die eind 2013 in de gemeente Hoogeveen op het terrein van sport en bewegen wordt gewenst (Wat willen we bereiken?). Dit gebeurt aan de hand van domeinen. De tijd dat alleen sportverenigingen en het onderwijs zich bezig hielden met sport en bewegen, ligt al geruime tijd achter ons. In de huidige tijd zijn er veel meer partijen, die belang hechten aan en zich bezighouden met sport en bewegen. We hebben het brede scala van aanbieders en/of plaatsen van sport en bewegen ingedeeld in de volgende domeinen:

- Sportverenigingen
Sportverenigingen zijn voor heel veel inwoners van de gemeente Hoogeveen nog steeds een prima plaats om te bewegen. Mensen zijn lid voor de sport, maar ook voor de gezelligheid. De vereniging heeft een vormende werking en een positieve invloed op de sociale cohesie. Verenigingen bieden plaats voor mensen van jong tot oud, autochtonen en allochtonen en soms ook voor mensen met een beperking. In principe bestaan verenigingen echter voor en door de eigen leden. Steeds meer verenigingen zijn zich bewust van een bredere maatschappelijke functie en willen zich daarvoor inzetten.
- Andere sportaanbieders
De laatste decennia sporten of bewegen burgers in toenemende mate buiten de sportvereniging. Sportscholen, fitnessclubs, rackethallen, judoscholen en maneges zijn daar voorbeelden van. Gezien het feit dat een aanzienlijk aantal inwoners de weg naar deze aanbieders heeft gevonden, ligt samenwerking met deze partijen voor de hand voor het realiseren van gemeentelijke doelstellingen.
- Ongeorganiseerde sport
Veel mensen hebben een voorkeur om te sporten of te bewegen op door hen zelf te kiezen tijdstippen en op hun eigen manier. Om welke reden dan ook worden ze geen lid van een sportvereniging en bezoeken ze bijv. geen sportschool. Voor deze groep inwoners ligt de gemeentelijke verantwoordelijkheid vooral in de inrichting van de openbare ruimte. Denk hierbij aan het creëren en onderhouden van recreatieve fietspaden, looproutes en bijv. skatevoorzieningen. Hoewel van belang wordt op deze verantwoordelijkheid in dit actieplan niet ingegaan, omdat het accommodatiebeleid betreft en daarom thuishoort in het actieprogramma Accommodaties & Sport. Dit actieplan gaat vooral over activiteiten.
- Onderwijs
Het onderwijs, en dan met name het basisonderwijs, is de plaats waar kinderen een actieve, sportieve dan wel gezonde leefstijl kan worden aangeleerd. Het concept van de Brede School biedt daarvoor de beste mogelijkheden, omdat daar de leerlingen naast de reguliere lessen bewegingsonderwijs na schooltijd sportieve activiteiten aangeboden krijgen.
- Buurt, wijk of dorp
Uit onderzoek blijkt, dat de aanwezige sportaccommodaties hoofdzakelijk worden gebruikt door mensen die al actief zijn. De kansen om mensen die nog niet zo actief zijn aan het bewegen te krijgen worden groter door activiteiten dicht bij huis aan te bieden. Voor deze inwoners dient stimulering van sport en bewegen dan ook op het niveau van buurt, wijk of dorp plaats te vinden. Ook de inrichting van de openbare ruimte met sport- en speelvoorzieningen bevordert de deelname aan sport en bewegen.
- Zorg
De vindplaatsen van inwoners met een beperking zijn voor een deel de zorginstellingen en belangenorganisaties. Samenwerking met deze instellingen en organisaties ligt voor de hand om met name deze doelgroep (meer) aan het bewegen te krijgen. Buiten deze specifieke doelgroepen zijn er natuurlijk in de 'normale' maatschappij burgers met een beperking, die niet worden bereikt met het reguliere sportaanbod.
- Cultuur
Binnen dit domein ligt de nadruk in dit actieplan op maatschappelijke participatie en talentontwikkeling. Hierbij wordt in lijn gehandeld met de doelstelling, die het rijk heeft beoogd met de Impuls brede scholen, sport en cultuur. Dat doel is bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen en het onder jongeren stimuleren van actieve kunstbeoefening.

Hierna is per domein aangegeven wat we eind 2013 willen hebben bereikt. In dit actieplan zijn de doelen nog in algemene termen weergegeven. In de jaarlijks op te stellen actieprogramma's worden doelen zoveel mogelijk concreet en meetbaar aangegeven.

Sportverenigingen

- Een aanbod van sporten in verenigingsverband, dat aansluit op de behoeften van de inwoners.
- Zoveel mogelijk vitale verenigingen die organisatorisch en financieel gezond zijn en bereid zijn in samenwerking met andere partijen invulling te geven aan een bredere maatschappelijke functie.
- Een goede samenwerking tussen sportverenigingen onderling en tussen sportverenigingen en andere partijen, betrokken bij sport en bewegen.

Anders georganiseerde sport

- Verkrijgen van een zo breed mogelijk sportaanbod.
- Aanbieders van anders georganiseerde sport zijn betrokken bij uitvoering van gemeentelijke doelstellingen t.a.v. van sport en bewegen.

Ongeorganiseerde sport

- Er wordt rekening gehouden met suggesties en reële behoeften vanuit deze doelgroep.

Onderwijs

- Onderwijs is een betrokken partner op het terrein van sport én bewegen.
- Elke school heeft naast kwalitatief en kwantitatief hoogstaand bewegingsonderwijs een regelmatig aanbod aan sportieve naschoolse activiteiten.

Buurt, wijk of dorp

- Alle inwoners, die dat willen, kunnen dichtbij huis terecht voor een regelmatig aanbod van sport- en beweegactiviteiten.
- Bij het organiseren van activiteiten in buurt, wijk of dorp wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij reeds aanwezige initiatieven, zoals bijv. De Smederijen.

Zorg

- Zorginstellingen en –organisaties zijn betrokken bij ontwikkeling en uitvoering van sport- en beweegactiviteiten voor mensen met een beperking.
- Voor mensen met een beperking is een passend sport- en beweegaanbod.
- Er wordt tussen de diverse zorginstellingen en –organisaties samengewerkt op het terrein van sport en bewegen.

Cultuur

- Alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs hebben een binnen- en/of naschools cultuuraanbod.
- Meer cultuuruitingen op straat.
- Culturele instellingen die hun aanbod uitbreiden naar de wijk- en dorpshuizen.
- Meer culturele activiteiten voor ouders van kinderen en met name ouders binnen achterstandsgroepen.
- Terugdringen van de kosten van cultuurdeelname voor mensen met een laag inkomen en voor gezinnen.

Kanttekening

Beseft moet worden, dat substantiële uitbreiding van het sport- en beweegaanbod leidt tot een hoger gebruik van sportaccommodaties. Dit zou in de toekomst wel eens capaciteitsproblemen kunnen opleveren. Om dit in de praktijk zoveel mogelijk te voorkomen is het gewenst, dat het activiteitenaanbod wordt afgestemd op de aanwezigheid en beschikbaarheid van sportaccommodaties.

5. Te ondernemen acties om tot de gewenste situatie te komen.

Er zijn verschillende manieren om van de bestaande naar de gewenste situatie te komen. Om te voorkomen dat alle wegen bewandeld (en onderhouden) moeten worden, hetgeen tot versnippering van geld en andere middelen leidt, zullen er keuzes moeten worden gemaakt. Wat doen we niet en wat juist wel? Het is verstandig daarbij niet steeds 'het wiel opnieuw te gaan uitvinden', maar gebruik maken van elders (in soortgelijke omstandigheden als in Hoogeveen) succesvol gebleken interventies. Hierna is per domein op hoofdlijnen aangegeven welke acties er zullen worden ondernomen. Omdat gebleken is, dat een integrale benadering het meest succesvol is, zullen in de praktijk te ondernemen acties meerdere domeinen beslaan. Eerder is vermeld dat in de jaarlijkse actieprogramma's de hierna vermelde acties concreet worden gemaakt.

- Sportverenigingen
 - Continu oog en oor hebben voor de vraag naar verenigingssport van de inwoners en het aanbod van verenigingssport.
 - Bij gebleken discrepantie tussen vraag en aanbod bevorderen, dat in eerste instantie het aanbod van bestaande verenigingen wordt verbreed en indien dat niet mogelijk is wordt bevorderd dat nieuwe verenigingen ontstaan.
 - Gericht ondersteunen van verenigingen.
 - Structureel contact met verenigingen.
 - Een herkenbaar gezicht en centraal aanspreekpunt voor sport en bewegen (sportwebsite/sportloket).
 - Organiseren van thema-avonden of andere interactieve bijeenkomsten.
 - Samenwerking stimuleren met partners in andere domeinen.
 - Doorgaan op de ingezette lijn van (beperkte) professionalisering van verenigingen.

- Anders georganiseerde sport
 - Ondersteunen van particuliere initiatieven, die een bijdrage leveren aan de gemeentelijke doelstellingen op het terrein van sport en bewegen.
 - Naast sportverenigingen ook andere sportaanbieders betrekken bij uitvoering van het stimuleringsbeleid sport en bewegen.
 - Samenwerking stimuleren met partners in andere domeinen.
 - Structureel contact met anders georganiseerde sportaanbieders.
 - Een herkenbaar gezicht en centraal aanspreekpunt voor sport én bewegen (sportwebsite/sportloket).

- Ongeorganiseerde sport
 - Een herkenbaar gezicht en centraal aanspreekpunt voor sport en bewegen in Hoogeveen (sportwebsite/sportloket).

- Onderwijs
 - Betrekken van onderwijsinstellingen bij de vorming en uitvoering van het gemeentelijk sport- en bewegingsbeleid.
 - Samenwerking stimuleren met partners in andere domeinen.

- Ontwikkelen van een visie op bewegingsonderwijs.
- Een experiment uitvoeren om kinderen een sportieve en gezonde leefstijl aan te leren.
- Buurt, wijk en dorp
 - Op buurt-, wijk- of dorpniveau opzetten van vrijetijdsarrangementen in samenwerking met maatschappelijke en andere organisaties (zoals bijv. De Smederijen)
 - Een experiment uitvoeren in twee wijken met een gratis activiteitenaanbod op de terreinen sport, bewegen en cultuur voor kinderen uit armoedegezinnen.
- Zorg
 - Aanwezige zorginstellingen en- organisaties betrekken bij uitvoering van sport- en beweegactiviteiten.
 - Bevorderen dat er een breder aanbod komt van sport- en beweegactiviteiten, geschikt voor mensen met een beperking.
- Cultuur
 - Het aanbod aan cultuureducatie borgen en verder ontwikkelen richting MBO en mediawijsheid.

6. Wijze van evalueren, monitoren en houden van nul- en effectmetingen.

Te vaak zijn in het verleden in den lande allerlei leuke projecten op- en uitgezet, die op zichzelf geslaagd zijn, maar die niet hebben bijgedragen aan het oplossen van een probleem. Voor een deel is dit te wijten aan het project zelf of de wijze van uitvoering, maar de belangrijkste oorzaak is dat vooraf óf geen meetbare doelen zijn gesteld óf geen of onvoldoende nul- en effectmetingen zijn uitgevoerd.

Er bestaat op dit moment onvoldoende inzicht in de sportdeelname van inwoners van de gemeente Hogeveen. De gegevens die beschikbaar zijn komen voort uit deelonderzoeken van de GGD Drenthe (met name van jeugd en ouderen), uit de Provinciale Sportmonitor 2008 en uit de jaarlijkse Omnibusenquête van de gemeente. Om de effecten van de te ondernemen stimuleringsacties te kunnen meten, is een representatieve nulmeting noodzakelijk. Voorgesteld wordt deze nulmeting deels te koppelen aan de eindmeting, die op basis van de BOS-impuls door het rijk wordt vereist. Deze impuls loopt in Hogeveen op 31 december 2009 af, hetgeen betekent dat een eindmeting eind 2009/begin 2010 moet plaatsvinden. De resultaten van de nulmeting zijn dan naar verwachting in het voorjaar van 2010 beschikbaar. In het in het najaar van 2010 op te stellen actieprogramma 2011 kan worden ingespeeld op deze resultaten.

De afgelopen tijd zijn er producten op de markt verschenen, die het mogelijk maken om gedurende de uitvoering van activiteiten allerlei gegevens van deelnemers te registreren. Hiervoor wordt per deelnemer een pas aangemaakt met daarop relevante persoonlijke en sociale kenmerken. Door per te organiseren activiteit de passen van de deelnemers te scannen, kan én de activiteit én de deelnemers van dag tot dag worden gemonitord. De individuele geregistreerde gegevens kunnen in rapportages worden omgezet, waardoor tussentijds en aan het eind van een project en/of activiteit geen afzonderlijke metingen meer nodig zijn. Dit bespaart niet alleen tijd en geld, maar biedt ook de mogelijkheid om het beleid bij te sturen.

In het actieprogramma 2009/2010 is een brede nulmeting naar het sport- en beweeggedrag opgenomen en daarnaast deelname aan een experiment participatiepas. Bij goede ervaringen

kan de participatiepas in de toekomst worden uitgerold en worden verbreed naar andere werkvelden, zoals bijv. cultuur.

7. Werkomgevingen, toewijzingscriteria, taken en werkgeverschap combinatiefuncties

Vanaf 2010 is er budget voor aanstelling van 4,3 fte's aan combinatiefuncties. In 2011 is er geld voor 5,3 fte's om in 2012 uit te komen op het definitieve aantal van 8,9 fte¹. Voor uitvoering van de Impuls combinatiefuncties wordt door het rijk geld uit de sectoren sport, onderwijs en cultuur beschikbaar gesteld. Voorwaarde voor deelname is dat gemeenten ervoor zorgen, dat de combinatiefuncties binnen deze sectoren aan het werk komen. Het betekent niet dat in de praktijk geen samenwerking met andere sectoren, zoals bijv. kinderopvang en/of welzijn, mogelijk is. Vanuit die sectoren moet dan wel (aanvullende) financiering² plaatsvinden. Rekening houdend met de landelijke richtlijn is de verdeling van het uiteindelijke aantal fte's in Hoogeveen als volgt:

- Primair onderwijs 3 fte
- Voortgezet onderwijs 0,9 fte
- Sport 4,5 fte
- Cultuur 0,5 fte

De belangrijkste toekomstige werkomgevingen van de combinatiefunctionarissen zijn dus de sport en het primair onderwijs. Om te kunnen beoordelen welke projecten en/of partijen in aanmerking komen voor een combinatiefunctie is het wenselijk een aantal criteria vast te leggen.

Toewijzingscriteria

Voorgesteld wordt om onderstaande voorlopige criteria te hanteren. Bewust is de term voorlopige criteria gekozen, omdat niet uitgesloten wordt dat in de loop van het te doorlopen traject om te komen tot aanstelling van combinatiefunctionarissen aanvulling dan wel aanscherping van de criteria gewenst is.

1. Initiatieven dienen aan te sluiten bij de gemeentelijke doelstellingen t.a.v. sport én bewegen en cultuur?

Toelichting: Dit criterium wordt als vanzelfsprekend beschouwd, omdat aanstelling van combinatiefunctionarissen geen doel op zich is, maar een middel om (integrale) gemeentelijke doelstellingen op het terrein van sport, bewegen en cultuur te bereiken.

2. Initiatieven dienen bij voorkeur aan te sluiten bij al bestaande ontwikkelingen, die passen binnen het gemeentelijk beleid, en waaraan d.m.v. combinatiefuncties een impuls kan worden gegeven.

Toelichting: De Impuls combinatiefuncties heeft o.a. als doel uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Een ander doel is stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen. Gelet op deze doelen zijn samenwerkingsverbanden waar al wordt gewerkt volgens het Brede School-concept dan wel via dagarrangementen

¹ Onlangs hebben de Ministeries van OCW, VWS en VNG een akkoord bereikt over de versoepeling van de regeling. Dit houdt in dat een gemeente het normbedrag voor een combinatiefunctionaris mag verhogen van €45.000 naar € 50.000. Dit stelt gemeenten en sectoren in staat om desgewenst hoger opgeleide combinatiefunctionarissen in te zetten. De rijksbijdrage zal ondanks deze verandering gelijk blijven waardoor het aantal te realiseren fte bij het aannemen van deze verandering, wat overigens niet verplicht is, voor Hoogeveen uit zal komen op circa 8 fte.

² Naast het verhogen van het normbedrag krijgen gemeenten de ruimte om een deel van de lokale cofinanciering door derden te laten meefinancieren. Het betreft dan maximaal 1/3 van de cofinanciering dat in overleg met lokale partijen aldus mag worden gefinancierd, hetgeen neerkomt op maximaal € 10.000 per combinatiefunctie, uitgaande van € 50.000 per fte.

kansrijke omgevingen voor combinatiefuncties. Ook daar waar wordt gewerkt aan het (logisch) verbinden van leefwerelden van kinderen behoren daartoe.

3. *Sportverenigingen dienen de potentie te hebben en bereid te zijn om een brede(re) maatschappelijke functie te vervullen in plaats van zich alleen te richten op sportbeoefening door eigen leden.*

Toelichting: Eén van de doelen van de Impuls combinatiefuncties is het versterken van sportverenigingen met het oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van deze clubs voor het onderwijs, de naschoolse opvang en wijk en/of dorp. Het is een utopie te veronderstellen dat elke sportclub deze rol kan vervullen. Daarvoor is nodig dat de vereniging zich bewust is van haar maatschappelijke functie en dat het beschikt over o.a. een toekomstvisie, een daadkrachtig bestuur, deskundig kader en adequate accommodatie.

4. *Naast een redelijke spreiding over de gemeente dienen de combinatiefuncties daar te worden weggezet waar ondersteuning het meest noodzakelijk is.*

Toelichting: Het is om meerdere redenen van belang dat niet alle combinatiefuncties op één plaats worden weggezet, maar dat enige spreiding over de gemeente plaatsvindt. Het ligt voor de hand om de combinatiefuncties daar weg te zetten, waar aantoonbaar achterstanden aanwezig zijn. Achterstanden kunnen bijvoorbeeld bestaan op gebieden als beweegarmoede, gezondheid, (sport)participatie en leefbaarheid.

5. *Er dient zoveel mogelijk te worden aangesloten bij de landelijk vastgestelde verdeling over de sectoren onderwijs (primair en voortgezet), sport en cultuur.*

Toelichting: Landelijk is de volgende verdeling bepaald: 34% primair onderwijs, 10% voortgezet onderwijs, 50% sport en 6% cultuur. In de verklaring van deelname dient de gemeente zich bereid te verklaren zich zoveel mogelijk bij deze landelijke verdeling aan te sluiten. De aangegeven verdeling geldt overigens voor de eindsituatie. In de opbouwfase kan van deze verdeling worden afgeweken.

Taken combinatiefunctionaris

De taken van een combinatiefunctionaris zijn afhankelijk van de omgeving, waarin deze zijn of haar werkzaamheden verricht. De bedoeling van regeling is wel, dat de taken vooral uitvoerend van aard moeten zijn. Hierna wordt een opsomming gegeven van mogelijke taken van een combinatiefunctionaris. In de praktijk zal per combinatiefunctionaris een profiel en takenpakket worden opgesteld, dat is afgestemd op de werkomgeving en de te bereiken doelen. Mogelijke taken zijn:

- Zorgen voor een gevarieerd en kwalitatief goed naschools sportaanbod en uitvoeren van (een deel van) dit aanbod.
- Ervoor zorgen dat sportverenigingen meedoen aan het aanbieden van naschoolse sportactiviteiten en daar waar nodig ondersteuning bieden.
- Tot stand brengen van samenwerking tussen organisaties die kunnen bijdragen aan een breed en goed aanbod van sport- en beweegactiviteiten in buurt, wijk of dorp.
- Weten wat er speelt bij sportverenigingen en ondersteunen van verenigingen bij de diverse vraagstukken of ervoor zorgen dat de vereniging ondersteuning krijgt.
- Zorgen voor laagdrempelige activiteiten op buurt-, wijk of dorpniveau voor diverse leeftijd- en doelgroepen.
- Bijdragen aan verbetering van het bewegingsonderwijs.

Werkgeverschap combinatiefunctionarissen

De Impuls combinatiefuncties laat gemeenten vrij om het werkgeverschap van combinatiefunctionarissen in te vullen. De volgende hoofdmodellen doen zich in het land voor:

- In dienst van de gemeente.
- In dienst van (één van de) partners, waarvoor de combinatiefunctionaris werkzaamheden verricht (bijv. een onderwijsinstelling, een sportvereniging, een cultuurorganisatie of een samenwerkingsverband van meerdere partners).
- In dienst van een welzijnstichting of een sportondersteunende organisatie, zoals bijv. Sport Drenthe.

In het collegebesluit tot deelname aan de Impuls combinatiefuncties is expliciet opgenomen, dat op basis van een eind 2012/begin 2013 te houden grondige evaluatie van de Impulsen NASB en combinatiefuncties zal worden beslist over voortzetting van deelname na 2013. Om deze reden valt een vast dienstverband af. Er kunnen alleen verplichtingen worden aangegaan tot het einde van de werkingsduur van dit actieplan, dus tot uiterlijk het jaar 2013. Gezien dit gegeven en vooral omdat uitvoering van activiteiten niet als een gemeentelijke kerntaak wordt beschouwd, ligt aanstelling in gemeentelijke dienst niet voor de hand.

Het feit dat aanstelling van combinatiefunctionarissen geen doel op zich is maar vooral bedoeld is om gemeentelijke doelstellingen te realiseren, betekent dat de gemeente inhoudelijke sturing moet (en ook wil) kunnen geven. Een dienstverband bij individuele of samenwerkende partners bemoeilijkt deze sturing en is daarom zeker in de eerste jaren niet gewenst.

Een goede oplossing voor het werkgeverschap gedurende de looptijd van dit actieplan is Sport Drenthe. Deze provinciale service- en ondersteuningsorganisatie op het terrein van sport en bewegen is bereid en in staat om het formeel werkgeverschap van de combinatiefunctionarissen op zich te nemen. Door middel van bijvoorbeeld een prestatie- en subsidieovereenkomst dan wel een detacheringovereenkomst wordt onder anderen vastgelegd welke werkzaamheden de betreffende combinatiefunctionarissen dienen te verrichten. Bijkomend voordeel is, dat Sport Drenthe met meerdere Drentse gemeenten in gesprek is over een dergelijke constructie, waardoor schaalvoordelen op gebied van kennis, vervanging bij eventuele ziekte en financiën te behalen zijn.

Ter voorkoming van eventuele misverstanden: Sport Drenthe treedt op als formeel werkgever. De gemeente is als regisseur van het sport- en beweegbeleid belast met de inhoudelijke aansturing van de combinatiefunctionarissen. Sport Drenthe zal desgewenst de gemeente inhoudelijk adviseren over de werkzaamheden van de combinatiefuncties. Deels gebeurt dit door het sluiten van overeenkomsten met partners binnen de diverse werkomgevingen, deels door het regelmatig organiseren van overlegbijeenkomsten met de combinatiefunctionarissen en goedkeuring van de jaarlijks op te stellen actieprogramma's. Daar waar een combinatiefunctionaris werkzaamheden verricht bij een samenwerkingsverband van partners dient uiteraard ook de dagelijkse aansturing te worden geregeld. Dit wordt vastgelegd in de te sluiten overeenkomsten tussen gemeente en samenwerkingsverband(en).

Indien wordt besloten een specifieke combinatiefunctionaris aan te stellen voor cultuur is aanstelling bij Sport Drenthe niet aan te bevelen. Voor deze persoon zal een andere, meer passende werkgever moeten worden gezocht.

8. Rollen van de diverse betrokken actoren

Er zijn momenteel in Hoogeveen diverse organisaties actief op het terrein van sport én bewegen. De belangrijkste zijn:

Sportverenigingen

De rol van de meeste sportverenigingen is nog traditioneel van aard en beperkt zich tot het aanbieden van training- en/of wedstrijdactiviteiten aan leden in veelal één tak van sport. Mede onder invloed van het beleid van de gemeente (bijv. ondersteunen van beperkte professionalisering) is een aantal (grotere) sportverenigingen zich inmiddels meer bewust geworden van haar bredere maatschappelijke functie. De aandacht van deze verenigingen gaat niet alleen meer uit naar de eigen leden, maar ook naar niet-leden, zoals bijv. schoolgaande jeugd, ouderen en mensen met een beperking.

Onderwijs

Ook de rol van het onderwijs op het terrein van sport en bewegen is sterk aan het veranderen. De belangrijkste oorzaak hiervan is de tendens om sport en bewegen in toenemende mate in te zetten als middel om maatschappelijke effecten te bereiken. Voorbeelden zijn het tegengaan van overgewicht, voorkoming van verveling en overlast en bevorderen van participatie aan de samenleving. Een breed gedragen opvatting is, dat het gezegde ‘jong geleerd, oud gedaan’ vooral opgaat voor sport en bewegen. Met andere woorden: als overheden zich ten doel stellen dat de bevolking er een actieve, sportieve en gezonde leefstijl op nahoudt, dan moet dat tijdens de schoolperiode worden aangeleerd.

Gezien de aandacht die er (terecht) ook naar de zogenaamde leervakken toe moet gaan, is het waarschijnlijk niet in alle gevallen mogelijk het aantal uren bewegingsonderwijs op scholen uit te breiden. In die gevallen is de verlengde schooldag - in te vullen door middel van tussen- en/of naschoolse vrijetijdsactiviteiten (sport/bewegen en cultuur) – dé oplossing om toch tot een dagelijks aanbod van sport- en beweegactiviteiten te komen. De bredere functie van het onderwijs in het algemeen en het bewegingsonderwijs in het bijzonder stelt eisen aan de schoolbesturen en het onderwijzend personeel. Openstaan voor samenwerking met andere betrokkenen en daar waar mogelijk een actieve rol vervullen bij uitvoering van het gemeentelijk beleid m.b.t. sport en bewegen is daarvoor noodzakelijk.

Stichting Welzijnswerk Hoogeveen

Deze stichting (hierna: SWW) is belast met uitvoering van BOS-projecten in een aantal wijken en dorpen in Hoogeveen. Door deze stichting is voor de duur van het project (t/m 2009) een coördinator aangesteld. Na een moeizame start slaan de laagdrempelige sport-, beweeg- en culturele activiteiten meer en meer aan. In het uitvoeringsplan ‘Gezond Hoogeveen’ is vanaf 2010 een intensivering en uitbreiding van het BOS-concept voorzien in de vorm van zogenaamde vrijetijdsarrangementen. SWW wil deze arrangementen graag uitvoeren en heeft daarvoor op verzoek van de gemeente in het voorjaar van 2009 al een plan van aanpak ingediend. De inzet van SWW zal hierbij met name gericht zijn op de inzet van het jongerenwerk. Deze jongerenwerkers hebben in BOS-projecten bewezen een goede verbinding te kunnen maken tussen georganiseerde buurtactiviteiten en diverse groepen jongeren, waaronder probleemgroepen. Met de komst van de combinatiefuncties wordt een kwalitatief en bij de doelgroep passend sport én beweegaanbod mogelijk. De jongerenwerker en combinatiefunctionaris zullen hierbij nadrukkelijk samenwerken waardoor de inzet van beiden wordt versterkt.

Sport Drenthe

Deze organisatie voert óf in opdracht van de gemeente dan wel provincie óf op eigen initiatief in de gemeente Hoogeveen met enige regelmaat sportstimuleringsactiviteiten uit. Sport Drenthe richt zich daarbij op sportverenigingen, scholen maar ook op ongeorganiseerde sporters. Verenigingsondersteuning is een belangrijk onderdeel van hun activiteiten. Afstemming met de andere aanbieders van sport- en beweegactiviteiten in Hoogeveen is gewenst om overlap in activiteiten te voorkomen en duidelijkheid richting andere aanbieders en deelnemers te scheppen.

SportUnit

Door de medewerkster sportstimulering van SportUnit worden al jaren allerlei sportstimuleringsactiviteiten georganiseerd, zoals schoolsportdagen, sportkennismakingscursussen, skateclinics, avondwandelvierdaagse, Hoogeveen Sport! en het koersbalkampioenschap. Het is gewenst en zinvol na te gaan welke huidige sportstimuleringsactiviteiten nog passen in het nieuwe beleid sport en bewegen en welke beter kunnen worden afgestoten of beëindigd. In algemene zin wordt al wel opgemerkt, dat het niet tot de taak van de gemeente wordt gerekend om reguliere sport- en/of beweegactiviteiten te organiseren. Deze taak kan veel beter door specifieke aanbieders, zoals sportverenigingen, sportscholen etc. worden uitgevoerd.

Ook is het de vraag of sport- en beweegactiviteiten die feitelijk het kenmerk van een evenement hebben, onderdeel van dit actieplan sport én bewegen dienen te vormen. Deze vraag zou alleen positief beantwoord moeten worden als het doel van het evenement is om meer inwoners aan het bewegen en sporten te krijgen. Als het doel hoofdzakelijk is het promoten van de gemeente, dan hoort het thuis binnen het evenementenbeleid van de gemeente. Naast het kritisch kijken naar het bestaande aanbod binnen de afdeling sportstimulering van de SportUnit, dient er ook te worden gekeken naar de mogelijkheden van intensivering van het kennismakingsaanbod van sport- en beweegactiviteiten op basisscholen. Binnen de visie, dat alle leerlingen van de basisschool kennis moeten maken met zoveel mogelijk takken van sport, past namelijk een (veel) intensiever kennismakingsaanbod.

Uitvoering door SportUnit: coördinator sport én bewegen

De SportUnit van de gemeente wordt verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het gemeentelijk stimuleringsbeleid sport en bewegen, als genoemd in dit actieplan. Om deze taak te kunnen vervullen is extra menskracht nodig, waaronder in elk geval een coördinator sport en bewegen. De benodigde financiën voor de noodzakelijke formatieve uitbreiding worden bekostigd via de Impuls combinatiefuncties.

Om onder meer de integraliteit te bewaken en na te gaan of de beleidsdoelstellingen c.q. maatschappelijke effecten worden gerealiseerd, is het noodzakelijk dat de beleidsafdeling Mens & Werk gedurende de uitvoeringsperiode betrokkenheid houdt met dit actieplan. Voorgesteld wordt deze betrokkenheid vorm te geven door in eerste aanleg maandelijks overlegsessies te houden tussen de aan te stellen coördinator sport en bewegen en de beleidsmedewerker sport. Verwacht wordt dat na verloop van tijd de frequentie van dit overleg kan worden teruggebracht naar bijv. 1x per kwartaal.

Naast structureel overleg is het vereist, dat er periodiek schriftelijk wordt gerapporteerd over de voortgang van het actieprogramma. Voorgesteld wordt halverwege het jaar een inhoudelijke en financiële voortgangsrapportage uit te brengen en na afloop van het jaar een jaarverslag. Door hiervoor gezamenlijk een vast format op te stellen en te hanteren, kunnen de

werkzaamheden m.b.t. de verantwoording beperkt blijven. De voortgangrapportages en de jaarverslagen kunnen ook dienst doen om portefeuillehouder, college en raad te informeren.

De totstandkoming van de jaarlijkse actieprogramma's is een coproductie van de afdeling Mens & Werk en de SportUnit. Telkens vindt er in de maand oktober een overleg plaats tussen de beleidsmedewerker sport en de coördinator sport en bewegen, waarin de voortgang en de wensen vanuit beleid en bestuur worden besproken. Daarna stelt de SportUnit het actieprogramma op en levert deze uiterlijk 15 november in bij de beleidsmedewerker sport. Deze zorgt ervoor, dat de Trojka Ontspant het actieprogramma voor 1 december vaststelt.

9. Beschikbare budgetten en aangegane verplichtingen

In de Voorjaarnota 2009 is voor uitvoering van de Impulsen NASB en combinatiefuncties het volgende uitgaven- en dekkingskader opgenomen.

<u>Jaar:</u>	<u>Uitgaven:</u>	<u>Dekking:</u>	<u>Verschil:</u>
2009	22.200	411.649	389.449
2010	470.410	555.125	84.715
2011	491.798	245.775	-253.023
2012	543.764	245.775	-304.989
2013	414.482	310.628	-109.854
totaal	1.942.654	1.768.952	-173.702

De enorme verschillen per jaar tussen uitgaven en de beschikbare dekkingsmiddelen worden veroorzaakt door het tijdstip, dat de rijksbijdragen voor de Impulsen NASB en combinatiefuncties zijn en worden ontvangen. Zo is de rijksbijdrage van de Impuls NASB in de eerste twee jaren (medio 2008 t/m medio 2010) 100% en in de laatste twee jaar nihil en die van de Impuls combinatiefuncties in het eerste jaar (2010) 100% en de volgende jaren 40%. Door het overschot aan dekking in de eerste twee jaren en de tekorten in de drie jaren daarna, is het noodzakelijk dat de niet bestede middelen in 2009 en 2010 beschikbaar blijven voor de latere uitvoeringsjaren van dit actieplan.

Verwacht wordt dat een belangrijk deel van het tekort van ruim € 173.000,-- kan worden afgedekt via de met de provincie voor de jaren 2009 t/m 2012 gesloten *Sociale Alliantie*. Voor 2009 is hiervan inmiddels een bedrag van € 68.791,-- toegezegd en (deels) ontvangen.

Aan vorenstaande uitgaven- en dekkingsbedragen dienen nog te worden toegevoegd uitgaven, die in de gemeentebegroting zijn geraamd voor activiteiten die onder de invloedssfeer van dit actieplan sport én bewegen kunnen worden geschaard. Dit betreft in elk geval de middelen die beschikbaar zijn voor sportstimulering en specifieke verenigingsondersteuning. Per jaar is dit een bedrag van ongeveer € 20.000,--. Over de periode 2009 t/m 2013 is dit dus € 100.000,--.

Ervan uitgaand dat het aangegeven tekort wordt afgedekt door de provincie is er in totaliteit voor uitvoering van dit actieplan dus een budget beschikbaar van € 2.062.654,--. Dit bedrag kan hoger worden, indien er via bijv. de *Culturele Alliantie* met de provincie nog financiële middelen zijn te verkrijgen. Duidelijkheid hierover wordt nog in 2009 verwacht. Daarnaast liggen er reële aanvullende subsidiemogelijkheden op het terrein van bewegen en gezondheid. Onlangs is een aanvraag daartoe ingediend bij ZonMw voor het meet- en beweegprogramma *Fitleven*. Een reactie op dit verzoek is in december 2009 te verwachten.

Aangegane verplichtingen

In het kader van het project 'Gezond Hoogeveen' zijn de volgende verplichtingen aangegaan:

- Project Sport, Voeding en Overgewicht; uitvoerder Sportpaleis te Hoogeveen; geraamde kosten € 25.460,--; toegezegde subsidie € 25.460,--; bij voorschot uitbetaald € 12.730,-- (t.l.v. 2008); einde project: 31 december 2009; uitbetaald voorschotbedrag is t.l.v. rekening 2008 gebracht..
- Beweegprogramma 'Vet lekker ... lekker fit'; uitvoerder Fysiotherapie De Leeuwerik; toegezegde subsidie maximaal € 497,-- per deelnemer uit de gemeente Hoogeveen (uitbetaald € 3.579,--); einde project 1 november 2009; uitbetaald subsidiebedrag is t.l.v. rekening 2009 gebracht.
- Project Revalidatie, Sport en Bewegen; uitvoerder Sport Drenthe; geraamde kosten 1e jaar € 28.616,--, voor drie vervolgjaren € 45.616,-- per jaar; toegezegde subsidie voor 1^e jaar € 28.616,--; bij voorschot uitbetaald € 14.308,-- (t.l.v. 2008); looptijd project 4 jaar, ingaande 1 december 2008; uitbetaald voorschotbedrag is t.l.v. rekening 2008 gebracht..
- Project Fileven; uitvoerder Rovecom/GGD; geraamde kosten 1e pilotfase ca. € 35.000,--; toegezegde subsidie 1e pilotfase ca. € 35.000,--; er heeft nog geen betaling plaatsgevonden; einde 1e pilotfase maart 2010.

10. Voorlopig actieprogramma sport én bewegen in Hoogeveen 2009/2010

Om meteen na vaststelling van dit actieplan sport én bewegen aan de slag te kunnen gaan, is op basis van dit plan voor de laatste maanden van 2009 en het jaar 2010 een voorlopig actieprogramma opgesteld. De komende maanden zal dit actieprogramma definitief moeten worden gemaakt.

11. Voorstellen

Op basis van de inhoud van dit actieplan worden de volgende voorstellen gedaan:

1. Het actieplan sport én bewegen in Hoogeveen 2009-2013 vaststellen en als beleidskader hanteren voor de jaren 2009 t/m 2013.
2. Op basis van dit actieplan jaarlijks een actieprogramma opstellen en dit laten vaststellen door de Trojka Ontspant.
3. Het werkgeverschap van de combinatiefunctionarissen neer te leggen bij Sport Drenthe t/m het jaar 2013.
4. De SportUnit belasten met de coördinatie en uitvoering van dit actieplan.